

Anmälningsskyldighet med tillhörande uppgiftsskyldighet

Sammanfattning

Denna riktlinje sammanfattar viktigare regler när det gäller anmälningsskyldighet och uppgiftsskyldighet. För ytterligare och utförligare redogörelser om gällande lagregler samt dess tillämpning hänvisar och länkar styrdokumentet till den av Södra Älvsborgs Sjukhus upphandlade juridiska webbtjänsten Juris Online.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Bakgrund	1
Förutsättningar	1
Genomförande	2
Anmälningsskyldighet och uppgiftsskyldighet, viktigare lagrum	2
Vapen	2
Kommunikationer/fordon	2
Underåriga som misstänks fara illa	3
Missbruk	3
Upplysningsskyldighet enligt patientsäkerhetslag	4
Upplysningsskyldighet enligt lag om allmän försäkring	4
Uppföljning	4
Dokumentinformation	5

Bakgrund

Hälso- och sjukvårdssekretessen regleras i 25 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen förkortad OSL [1]. Det ska stå klart att enskilde eller dess närstående inte lider men av att uppgifter lämnas ut. Det finns dock ett antal situationer där hälso- och sjukvården inte bara har rätt att bryta sekretessen utan också en skyldighet att anmäla olika förhållanden och lämna ut uppgifter.

Förutsättningar

I detta styrdokument listas och kommenteras viktigare författningar kort när det gäller anmälningsskyldighet med tillhörande uppgiftsskyldighet, d.v.s. situationer där det finns lagstöd för att lämna uppgifter/bryta sekretessen. Riktlinjen gör inte anspråk på att vara fullständig. Sekretessbrytande regler vid brott behandlas inte i denna riktlinje.

Genomförande

För en mer detaljerad och fortlöpande uppdaterad information hänvisas till den juridiska tjänsten Juris Online som finns tillgänglig via SIW-sidan, under gallerisidan "Vård och hälsa", i högermenyn "Externa länkar":

- Juridik online psykiatri
- Juridik online somatik

I tjänsten Juris Online finns information om anmälningsskyldighet och uppgiftsskyldighet i en vid bemärkelse samlad på sidan:

- [Anmälan och uppgiftsskyldighet](#) (kräver att du sitter vid en dator vid Södra Älvsborgs Sjukhus)

Anmälningsskyldighet och uppgiftsskyldighet, viktigare lagrum

Vapen

Anmälningsskyldighet föreligger enligt:

- 6 kap. 6 § vapenlag [2]

En läkare som finner att en patient är olämplig att inneha vapen ska genast anmäla det till polismyndigheten.

Kommunikationer/fordon

Körkort, anmälningsskyldighet föreligger enligt:

- 10 kap. 5 § körkortslagen [3]

En läkare som vid undersökning finner att en patient är olämplig som förare ska anmäla detta till Transportstyrelsen. Innan anmälan görs ska läkaren underrätta körkortshavaren. Läkare ska också anmäla till Transportstyrelsen om det utifrån journalhandlingar eller liknande finns misstanke om medicinsk olämplighet att inneha körkort/taxiförarlegitimation, men där innehavaren motsätter sig vidare utredning.

Taxiförarlegitimation, anmälningsskyldighet föreligger enligt:

- 3 kap. 5 § taxitrafiklag [4]

En läkare som vid undersökning finner att en patient är olämplig som taxiförare ska anmäla det till Transportstyrelsen. Läkare ska också anmäla till Transportstyrelsen om det utifrån journalhandlingar eller liknande finns misstanke om medicinsk olämplighet att inneha körkort/taxiförarlegitimation, men där innehavaren motsätter sig vidare utredning.

Upplysningsskyldighet, körkort, traktorkort och taxiförarlegitimation

Se rubrik "[Upplysningsskyldighet enligt patientsäkerhetslag](#)" nedan.

Flygcertifikat, anmälningsskyldighet föreligger enligt:

- 13 kap. 5 § luftfartsförordning [5]

Luftfarten är omgärdad av rigorösa regler. Finner en läkare eller psykolog att någon är olämplig inom området ska det anmälas till Transportstyrelsen.

Underåriga som misstänks fara illa

Anmälningsskyldighet och uppgiftsskyldighet föreligger enligt:

- 14 kap. 1 § socialtjänstlag [6]

Myndigheter och anställda inom hälso- och sjukvården är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att en person under 18 år far illa. Detta gäller *även* om den underårige redan är känd hos socialnämnden. Anmälan bör göras skriftligt med undantag för rent akuta fall där sociala jouren kontaktas via 112. Tänk på att du, vid osäkerhet i ett ärende, avidentifierat – utan att nämna namn etc. – kan rådgöra med sociala myndigheter om handläggningen.

Missbruk

Anmälningsskyldighet föreligger enligt:

- 6 § lag om vård av missbrukare i vissa fall, förkortad LVM [7]

En läkare ska, enligt 6 § andra stycket, genast göra en anmälan till socialnämnden om patienten kan antas vara i behov av ett omedelbart omhändertagande eller vård enligt LVM. Anmälan behöver inte göras om läkaren bedömer att patienten får tillfredsställande vård eller behandling genom läkarens egen försorg eller i övrigt inom hälso- och sjukvården. Anmälan bör göras skriftligt.

I samband med reglerna om missbruk är det bra att känna till de allmänna sekretessbrytande reglerna i 25 kap. 12 § OSL [1] om nödvändig vård:

Sekretessen enligt 1 §, 2 § andra stycket och 3-5 §§ hindrar inte att en uppgift om en enskild eller närstående till denne lämnas från en myndighet inom hälso- och sjukvården till en annan sådan myndighet eller till en myndighet inom socialtjänsten, om det behövs för att ge den enskilde nödvändig vård, behandling eller annat stöd och denne

1. inte har fyllt arton år
2. fortgående missbrukar alkohol, narkotika eller flyktiga läsningsmedel, eller
3. vårdas med stöd av lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård eller lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård.

Detsamma gäller uppgift om en gravid person eller någon närstående till denne, om uppgiften behöver lämnas för en nödvändig insats till skydd för det väntade barnet.

Likaså är det bra att i detta sammanhang känna till reglerna i nästa paragraf, 25 kap. 13 §, OSL [1]:

Om den enskilde på grund av sitt hälsotillstånd eller av andra skäl inte kan samtycka till att en uppgift lämnas ut, hindrar sekretess enligt 1 § inte att en uppgift om honom eller henne som behövs för att han eller hon ska få nödvändig vård, omsorg, behandling eller annat stöd lämnas från en myndighet inom hälso-

RIKTLINJE

Beslutsdatum
2019-05-27
Gäller fr.o.m.
2019-05-02
Gäller inom
Södra Älvsborgs Sjukhus

Barium-id
13076
Gäller t.o.m.
2021-05-01

Sida
4 (5)
Utgåva
5

och sjukvården till en annan myndighet inom hälso- och sjukvården eller inom socialtjänsten eller till en enskild vårdgivare eller en enskild verksamhet på socialtjänstens område.

Upplysningsskyldighet enligt patientsäkerhetslag

I 6 kap. 15 § patientsäkerhetslag finns regler om uppgiftsskyldighet (i lydelse som gäller från och med 2015-01-01) [8]:

Utöver vad som annars följer av lag eller förordning är hälso- och sjukvårdspersonalen skyldig att lämna ut sådana uppgifter som

1. gäller huruvida någon vistas på en sjukvårdsinrättning om uppgifterna i ett särskilt fall begärs av en domstol, en åklagarmyndighet, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Kronofogdemyndigheten eller Skatteverket
2. behövs i verksamhet för personskydd för riksdagens ledamöter, statschefen och övriga medlemmar av kungahuset, statsråd, statssekreterare och kabinetssekreterare, om uppgifterna i ett enskilt fall begärs av Säkerhetspolisen
3. behövs för en rättsmedicinsk undersökning
4. Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor behöver för sin verksamhet
5. behövs för prövning av ett ärende om att avskilja en studerande från högskoleutbildning eller polisprogrammet, eller
6. behövs för prövning av någons lämplighet att ha körkort, traktorkort eller taxiförarlegitimation enligt taxitrafiklagen (2012:211). Lag (2014:768).

Upplysningsskyldighet enligt lag om allmän försäkring

20 kap. 9 § lag om allmän försäkring [9].

Statliga och kommunala myndigheter, arbetsgivare och försäkringsinrättningar ska, enligt 20 kap. 9 § lagen om allmän försäkring, på begäran av domstol eller Försäkringskassan lämna uppgifter om namngiven person rörande förhållanden, som är av betydelse för tillämpningen av lagen.

Upplysningsskyldigheten är begränsad till sådant som är av betydelse för aktuella utredningen exempelvis hos Försäkringskassan.

Uppföljning

Styrdokumentet följs upp och revideras fortlöpande dock som längst efter 24 månader.

Avvikelse från detta styrdokument rapporteras i MedControl PRO till ansvarig chef.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Henrik Hermansson, kanslichef, kommunikationsstab, kanslienhet, SÄS

Remissinstanser

-

Fastställt av

Sara Degerman Carlsson, chefläkare, SÄS

Nyckelord

Anmälningsskyldighet, uppgiftsskyldighet, vapen, vapenlicens, missbruk, alkohol, narkotika, barn som far illa, underåriga som far illa, flyglicens, körkort, taxiförarlegitimation, traktorkort

Referensförteckning

1. Offentlighets- och sekretesslag (2009:400). Svensk författningssamling
2. Vapenlag (1996:67). Svensk författningssamling
3. Körkortslag (1998:488). Svensk författningssamling
4. Taxitrafiklag (2012:211). Svensk författningssamling
5. Luftfartsförordning (2010:770). Svensk författningssamling
6. Socialtjänstlag (2001:453). Svensk författningssamling
7. Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall. Svensk författningssamling
8. Patientsäkerhetslag (2010:659). Svensk författningssamling
9. Lag (1962:381) om allmän försäkring

Länkförteckning

- Juris Online. Intern länk enbart nåbar från dator vid Södra Älvsborgs Sjukhus: <https://secure.webforum.com/borassjukv/page.aspx?refid=595>